

dwaasheden en bijvoegselen misvormd was en dat de leer der Protestantsche nader aan het Evangelie kwam. Dat ik dit op de allerzachtste wijze en onder de minst harde bewoordingen gedaan heb, om hem te sparen, spreekt van zelve. Ik heb hem ten slotte verzocht mijne begrippen te eerbiedigen zooals ik de zijne deed, en hem om de voortduring zijner goede vriendschap verzocht op een wijze die misschien al te vleijend voor hem, te vernederend voor mijzelven was. Wat denkt gij dat het gevolg geweest is? Hij heeft mij den grofsten, beleedigendsten en terugstootendsten brief geschreven, waartoe domheid, sectengeest en onbeschoftheid in staat is. Gij zult verbaasd staan als ik U dien vóórleg en verontwaardigd zijn om den toon, die deze man, die toch niets meer dan een verfoeker is, tegen mij durft voeren. Ik heb geen woorden om U de opwelling uit te drukken, die mij overmeesterde toen ik dat schandstuk ontving. In mijn eerste vervoering schreef ik hem een brief, die hem verguisde en verpletterde, maar ik had de zelfbeheersching om dien denzelfden dag niet te verzenden. 's Anderndaags las ik dien Nierstrasz voor, die hem nauwelijks krachtig genoeg vond, maar mij echter de afzending afried, en mij daarentegen overhaalde om hem kort en ernstig, met waardigheid, maar met Christelijke liefde te beantwoorden. Ik heb dat gedaan, maar het heeft mij moeite gekost. Mijn bloed is te warm”.

De opstand van België brak uit, en de studenten gaven gehoor aan den oproep van den Koning; den 18en Nov. 1830 schrijft Tollens aan W. H. S. over het doortrekken van het Leidsch studentencorps:,, Nooit ben ik getuige geweest van zulk een toejuichende geestdrift. — Op de Groote Markt, waagde ik er armen en beenen aan, om door de volksmenigte en de gelederen der moedige jongens heen te dringen, en zoo lang te vragen en te roepen tot ik mijn zoon in de armen had.

Ik had heel wat kunnen verdienen, als ik hem ter inkwartiering aan een ander had willen afstaan, maar in triomf voerde ik hem meê naar huis, waar Moeder, broeders, zusters en vrienden hem wachtten. Voor geen geld liet ik mij de eer afkopen, dat tenminste een van mijne jongens voor zijn land en zijn koning tegen onverlaten en booswichten optrekt,